

[H. C. Toft.]

mentation imod en progressiv amtsbeskatning, som jeg havde gjort. Det gik endda sådan, at vi i udvalget fik et særligt notat, som er vedhæftet betænkningen, hvori denne argumentation er fremført af ministeren. Jeg spørger derfor ministeren, om det er noget, der bliver almindeligt, for så kan jeg kun være tilfreds.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Nu skal jeg ikke blande mig i folketingets forretningsorden, det overlader jeg til den højtærede formand, men jeg kan ikke se nogen som helst forbindelse mellem amtsskatter og lægemidler i denne forbindelse. Det får dog stå, og jeg skal ikke kommentere det. I øvrigt var det ikke bare indenrigsministeren, men udvalget, der kom med en indstilling, og denne indstilling fulgte indenrigsministeren altså.

Til hr. Nordqvist vil jeg gerne sige, at loven om lægemidler skal til revision i næste folketingssamling, og som jeg sagde før, skal sagen til høring; derunder hører vi selvfølgelig også alle de meninger, som en patientforening eller andre måtte have om disse problemer. Der er ikke i indenrigsministeriet i dag taget stilling til og bliver det heller ikke, før man har hørt disse organisationer, i hvilket omfang lægemiddeloven skal virke, og derfor er det nok for tidligt at tage forskud på glæder eller sorger i så henseende.

Med hensyn til forslaget til folketingsbeslutning tror jeg ikke, det er nødvendigt for hr. Nordqvist at gøre indenrigsministeren opmærksom på problemerne. Jeg har heller ikke fornemmelsen af, at folketinget ligefrem savner arbejdsstof, men hvis hr. Nordqvist mener det, skal jeg fra min side ikke have noget imod, at han kommer med et forslag.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om den sociale ankestyrelse.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 35) findes i tidenden sp. 509, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Sammen med denne sag foretages de under punkterne 3-20 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 36) findes i tidenden sp. 509, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Ophævelse af ankenævnet for invalideforsikringsretten og ændret klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 37) findes i tidenden sp. 509, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 38) findes i tidenden sp. 509, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af ulykkesforsikringsrådet og ændret klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 39) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl. (Klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 40) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 41) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om tillæg til og ændring i lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 42) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændrede administrative regler, herunder klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 43) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 44) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 45) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 46) findes i tidenden sp. 510, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om revalidering. (Klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 47) findes i tidenden sp. 511, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede. (Ophævelse af åndssvageforsorgens centralnævn og ændret klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 48) findes i tidenden sp. 511, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg og ændret klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 49) findes i tidenden sp. 511, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændret klageadgang).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 50) findes i tidenden sp. 511, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af adoptionsloven. (Ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg).

Første behandling af lovforslaget (nr. 29) findes i tidenden sp. 511, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motor køretøjer m. v. (Klageregler vedrørende afgiftsgodtgørelse til invaliderede).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 33) findes i tidenden sp. 511, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om erstatning for vaccinationsskader. (Klageadgang m. m.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 34) findes i tidenden sp. 511, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 575).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Hjortnæs: Jeg vil gerne indlede med at udtrykke min glæde over, at socialministerens lovforslag om oprettelse af en central ankestyrelse kan gennemføres i bred politisk enighed. Når det sker, skyldes det vel først og fremmest, at det igennem udvalgsarbejdet er lykkedes at nå til en sådan afklaring af de foreliggende problemer, at grundlaget for at fastholde de betænkeligheder, man umiddelbart kunne nære, ikke længere er til stede. Man havde f. eks. befrygtet en skæv dimensionering af den centrale ankestyrelse, men efter de modtagne oplysninger står det klart, at problemerne vil blive af meget begrænset omfang. Når ministeren og mit parti har imødekommet ønsket om at udskyde ikrafttrædelsestidspunktet i 3 måneder, nemlig til 1. juli 1973, er det således mere af venlighed over for de fremsatte

ønsker, end det er udtryk for en erkendelse, af, at der foreligger praktiske og personale-mæssige problemer.

I udvalget har vi drøftet en række andre problemer, og jeg skal kommentere nogle af dem. For det første vil jeg gerne erkende, at der kan opstå problemer i forbindelse med lovforslagets bestemmelse om, at ankestyrelsen kan gøre krav på at få lægejournalerne udleveret. Men jeg er glad for, at der i udvalget er enighed om, at disse problemer må finde deres løsning ved den kommende revision af offentlighedsloven, og at der dermed også er enighed om, at det ikke er acceptabelt, hvis et ankeorgan udelukkes fra at rekvirere de lægelige oplysninger, man efter omstændighederne finder er relevante for sagen. I øvrigt vil det kun være i et meget begrænset antal sager, der er behov for at rekvirere lægejournalen, og det vil alene være den lægelige konsulent og ikke de besluttende personer, som har behov for at se den. Problemet omfang skal derfor ikke overdimensioneres.

Spørgsmålet om, hvem der skal have indstillingsret vedrørende de beskikkede medlemmer af ankestyrelsen, har givet anledning til henvendelser fra forskellige organisationer, der føler sig forbigået. I den anledning vil jeg gerne præcisere, at det ikke har været hensigten, at det læge element i ankeinstansen skal repræsentere organisationerne. Den opgave, ministeren har ønsket at løse med sit forslag, har alene været at finde frem til et udvælgelseskriterium, som tilnærmelsesvis garanterer, at det er et bredt udsnit af befolkningen, som repræsenterer det læge element i ankeinstansen. Jeg føler mig meget overbevist om, at det ikke vil give en bedre dækningsgrad at inddrage flere organisationer i udvælgelsen end de foreslåede.

Fra forskellig side har der været peget på, at anken i arbejdsløshedsforsikringsagerne også bør henlægges til den sociale ankestyrelse. I udvalget opnåedes der enighed om at lade spørgsmålet ligge indtil 1976, hvor en nybeskikkelse af dommere til ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen skal finde sted. Der er dog nok grund til at pointere, for det første at socialreformkommissionen ikke har beskæftiget sig med de arbejdsmarkedspolitiske spørgsmål og derfor i sine overvejelser ikke har inddraget spørgsmålet om henlæggelse af anken i arbejdsløsheds-

[Hjørtnæs.]

forsikringsagerne til den sociale ankestyrelse, for det andet at landsarbejdsnævnet og hovedorganisationerne er gået ind for en bevarelse af et særligt ankeorgan for arbejdsløshedsforsikringsagerne, og for det tredje at det kun er ganske få sager, som vil have et socialt aspekt. Det er derfor mit partis opfattelse, at der ikke er grundlag for at nedlægge det særlige ankeorgan, og der vil næppe heller være grundlag for at gøre det i 1976. Men vi er enige med de øvrige partier om, at en vurdering af spørgsmålet mest hensigtsmæssigt kan tages op i forbindelse med en nybeskikkelse af dommerne, og det vil sige i 1976.

Da vi sidst behandlede ankestyrelsesloven her i folketingssalen, fremkom jeg med nogle udtalelser, som er blevet citeret og kommenteret af lektor Carl Aude i tidsskriftet *Juristen*, nr. 7, 1972. Bl. a. citeres jeg for følgende udtalelse: at principper som lighed for loven og fastlæggelse af objektive kriterier for afgørelserne er uden væsentlig relevans, når det drejer sig om sociale sager. Udtalelsen affødte nogle bemærkninger fra hr. Kurt Brauer, som også er citeret i omtalte tidsskrift.

Om selve problemet vil jeg gerne sige, at jeg naturligvis vil give lektor Carl Aude ret i, at også det sociale område må være undergivet en vis retlig regulering, og at denne regulering bl. a. må finde sted på nogle af de områder, som lektor Carl Aude selv nævner i sin artikel. Men det ændrer ikke, at det i den konkrete afgørelse kan være fuldstændig ødelæggende for en hensigtsmæssig løsning, hvis de principper, som jeg nævnte, søges strikte håndhævet. Jeg tror i øvrigt også, at praksis viser, at præcedensdannende afgørelser ikke kan træffes inden for meget store områder af sociallovgivningen. Selv på det nuværende lovgivningsgrundlag er det ikke muligt at uddrage en klar linje af de afgørelser, der træffes i revalideringsnævnet og i invalideforsikringsretten, og det vil sige netop i de kategorier af sager, som vil komme til at udgøre hovedmængden i den kommende ankestyrelse.

Lektor Carl Aude har ret i, at mange socialpraktikere ønsker at komme bort fra specialiseringen og regelbundetheden og over til en samlet indsats over for den socialt truede, og jeg vil anse det for en ulykke, hvis

den kommende ankestyrelse vil lægge mere vægt på det præcedensdannende i sine afgørelser end på, at afgørelsen skal løse en konkret social situation. Man kan da ikke anlægge objektive kriterier, når man skal afgøre, om en landmand i Nr. Djurs kommune bør tilkendes laveste eller højeste invalidepension, eller om man med rimelighed kan gå i gang med en kostbar revalideringsproces, og man kan i hvert fald kun i meget begrænset omfang lægge objektive kriterier til grund for en afgørelse, om en invalidepensionist eller en revalident skal ydes støtte til indkøb af et motorkøretøj eller ydes kørselsgodtgørelse.

Når lektor Carl Aude taler om, at borgerne har brug for beskyttelse også over for den mest velmente og sagkyndige indsats, forstår jeg ham simpelt hen ikke. Det er da først og fremmest den administration, som ikke udnytter lovgivningens muligheder, borgeren skal beskyttes imod.

Jeg er også uenig med lektor Carl Aude, når han skriver, at den sociale ankestyrelse i kraft af sin sammensætning ikke er særlig egnet til at udøve noget fagligt overskøn. Den erfaring og viden, ankecheferne sidder inde med, den konsulenttjeneste, som stilles til rådighed for ankestyrelsen, og de kvalifikationer, som de udpegede læge elementer vil sidde inde med, vil efter min opfattelse give et udmærket grundlag for at udøve et sådant overskøn.

Min konklusion er derfor, at retlige reguleringer er nødvendige inden for ethvert lovgivningsområde og altså også inden for det sociale område, men i den konkrete vurdering og afgørelse må hensynet til en række juridiske principper vige for hensynet til, hvad der ud fra en helhedsvurdering må anses for at være den bedste løsning af det foreliggende problem. Forestillinger om, at ankestyrelsens afgørelser kan blive præcedensdannende, har i hvert fald kun en begrænset gyldighed.

Lad mig slutte med at takke for nogle meget interessante meningsudvekslinger i udvalget. Af og til kunne man godt ønske, at offentligheden fik adgang til at følge et udvalgsarbejde. Mange urimelige misforståelser vedrørende karakteren af det arbejde, der udføres her i folketinget, kunne i så fald ryddes af vejen.

1985

13/12 72: 2. beh. af f. t. l. vedr. social ankestyrelse m. m.

1986

Thustrup Hansen: Den konservative gruppe er glad for, at det ved en særdeles energisk indsats i socialudvalget her i efteråret er lykkedes at få lovforslaget om den sociale ankestyrelse frem til anden og tredje behandling i denne uge. Ikrafttrædelsestidspunktet fastsættes af socialministeren. Den 1. juli foreslås af udvalget, og denne dato er tiltrådt af socialministeren. Der vil således være et halvt år for befolkning og administration til at vænne sig til den samling af en række klageinstanser, der sker med ankestyrelsens etablering.

På ét område vil den relativt hurtige oprettelse af den sociale ankestyrelse kunne skabe problemer, nemlig for de i invalideforsikringsretten beroende sager. Selv om det på en måde er kedeligt ikke straks at få alle de sager, der skal henhøre under ankestyrelsen, over til behandling med det samme, er det uden tvivl fornuftigt at lade invalideforsikringsretten færdigbehandle de allerede indkomne sager.

Socialudvalget har modtaget en lang række henvendelser, og henvendelsen fra lægeforeningen har, som også hr. Hjortnæs var inde på det, i særlig grad givet anledning til drøftelser. Lovforslagets bestemmelse om ankestyrelsens adgang til at indhente sygehusjournaler eller udskrifter heraf har vakt bekymring i lægekredse, fordi disse journalers karakter af interne arbejdsdokumenter vil blive ændret. Ved ankestyrelsens adgang til indhentning af sygehusjournaler vil disse efter lægeforeningens opfattelse blive undergivet en partsoffentlighed, som vil ændre lægernes system at meddele sig bl. a. til hinanden på. Jeg finder lægeforeningens lange og dybtgående argumentation så væsentlig, at jeg er glad for, at socialudvalget har afstået fra at afveje de modgående hensyn. Socialudvalget henstiller udtrykkeligt i betænkningen, at lægeforeningens henvendelse tilstilles den arbejdsgruppe, der agtes nedsat under justitsministeriet til forberedelse af en revision af offentlighedsloven i folketingsåret 1974-75.

En meget afgørende begrundelse for op-

rettelse af den sociale ankestyrelse er ønsket om at få et centralt organ med et bredt kompetenceområde, som det udtrykkes i betænkningen, fordi dette brede kompetenceområde muliggør en helhedsvurdering af en persons eller families samlede situation. Ud fra dette synspunkt kunne det umiddelbart synes fornuftigt at henlægge ankeafgørelser i arbejdsløshedsforsikringssspørgsmål til ankestyrelsen. Arbejdsmarkedets politiske synspunkter trækker imidlertid i retning af at lade anke på dette område forblive i det ankenævn, der er nedsat i henhold til arbejdsformidlings- og arbejdsløshedsforsikringsloven. I 1976 skal der ske nye beskikkelser til dette særlige ankenævn, og jeg finder det derfor særdeles rimeligt, at socialudvalget har kunnet nå frem til enighed om at udsætte stillingtagen til arbejdsløshedsforsikringsankernes placering til 1976.

Efter at socialudvalget har afsluttet sit arbejde med lovforslaget, har Fællesrådet for Danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer i et brev af 12. december i år rettet henvendelse til udvalget med anmodning om, at FTF bliver berettiget til at indstille medlemmer til beskikkelse. Nu har vi som sagt ikke haft lejlighed til at vurdere henvendelsen, men umiddelbart kunne dette muligvis være en overvejelse værd. Jeg ved ikke, om socialministeren i dag kunne give en kommentar til FTF's henvendelse. Jeg har noteret mig hr. Hjortnæs' bemærkninger om det læge element i ankebehandlingen, som jeg må erklære mig enig i.

Udvalgsbetænkningen er udførlig, hvilket den også bør være, når en så afgørende social nydannelse ser dagens lys. Endvidere er betænkningen enstemmig, og dette får i hvert fald mig til at afstå fra en nøjere gennemgang og tolkning af ordlyden end her sket.

Nathalie Lind: Ved lovforslagernes første behandling gav jeg på mit partis vegne tilsagn om en velvillig udvalgsbehandling, og dette tilsagn må vel siges at være opfyldt, når vi nu står her med en betænkning afgi-

[Nathalie Lind.]

vet i enighed, og vi er jo også blevet enige om at fastsætte ikrafttrædelsesdatoen til den 1. juli 1973. Jeg lægger vægt på at tage dette frem, fordi hermed viderefører man i virkeligheden linjen fra de første dele af socialreformen, nemlig den sociale styrelseslov og sygesikringsloven, som der jo også stort set var enighed om her i tinget. Vedrørende dagpengeordningen var der vel heller ikke uenighed om målet, men kun om den takt, hvori forbedringerne skulle gennemføres. Her valgte regeringen at gå alene sammen med sit støtteparti og selv tage ansvaret.

Men nu er vi altså tilbage ved begyndelsen igen. Vi vedtager nu igen en betydelig social lovgivning, støttet af samtlige partier her i tinget. Jeg mener, at denne enighed er betydningsfuld, for det viser vel også, at når vurderingen af de økonomiske forudsætninger falder sammen hos regeringen og oppositionen, er der ikke så stor forskel, om der overhovedet er nogen, i de mål, vi tilstræber at nå inden for det sociale område. De tidligere ordførere har jo beskæftiget sig med forskellige af de spørgsmål, der især har interesseret os i udvalget. Jeg skal ikke knytte mange bemærkninger til de enkelte områder, blot om anke i arbejdsløshedsforsikringsager sige, at vi her har bøjet os mod hinanden, og man har udskudt en nærmere drøftelse og stillingtagen indtil 1976.

Jeg er meget tilfreds med det ændringsforslag, som på udvalgets foranledning er kommet fra ministeren om, hvordan man skal afgrænse de kategorier af lægmænd, der kan komme på tale som beskikkede medlemmer. Populært sagt betyder ændringsforslaget, at ikke enhver, som er ansat ved en social institution, bør være udelukket fra at kunne blive beskikket medlem af ankestyrelsen. Udelukkelsen skal kun omfatte dem, der har, hvad ministeren i et svar til udvalget har kaldt en specialiststatus, opnået gennem deres arbejde med sociale sager. For det andet — og også det finder jeg er vigtigt — har udvalget ønsket, at det ikke skal være ansatte eller valgte repræsentanter for organisationerne, som kunne opfatte deres funktion i ankestyrelsen som værende at varetage netop deres organisations særlige interesser, der skal beskyttes. Jeg er meget tilfreds med, at der er afgivet løfte om, at de indstillingsberettigede organisationer vil

blive orienteret om de synspunkter, folketingsudvalget har på dette område, for hvis det skal lykkes at gøre det læge element i ankestyrelsen til et talerør for den almindelige opfattelse i befolkningen, er det vigtigt, at netop disse hensyn tilgodeses. Det bliver ikke nogen nem opgave, lægmændene i ankestyrelsen stilles over for, men det er mit håb, at mødet med de problemer, med de sager, ankestyrelsen skal behandle, vil udbrede forståelsen for, at der i sociale sager må anlægges en helhedsvurdering. Det er den ene side af sagen, og det andet er, at jeg tror, at den føling, som vi må forudsætte, at lægmændene har med den almindelige opfattelse i befolkningen, vil give mulighed for, at den praksis, som ankestyrelsen fastlægger, ikke fjerner sig for langt fra, hvad man normalt finder er en rimelig løsning i sager af denne art. Jeg har tillid til det, vi kalder den sunde fornuft, jeg har håb om, at borgernes vurdering af, hvad der er rimeligt, vil få indflydelse på ankestyrelsens afgørelser. Jeg er også tilfreds med løftet om, at ministeren vil understrege det ønskelige i, at der i ankestyrelsen bliver en ligelig repræsentation af de forskellige aldersklasser og af kvinder og mænd.

Et andet spørgsmål, vi har ofret megen tid på, er, som også de tidligere ordførere har nævnt, partens ret til aktindsigt. Jeg skal her blot udtrykke et håb om, at det arbejdsudvalg, der er nedsat under justitsministeriet, hurtigt må kunne finde frem til en løsning her. Allerede da vi i foråret behandlede et lovforslag om vaccinationsskader, var en sådan arbejdsgruppe stillet i udsigt. Jeg formoder, den er nedsat nu, og jeg vil da godt sætte et spørgsmålstegn ved, om det er nødvendigt, at vi skal vente til 1974-75, før vi får en revision af offentlighedsloven.

Det tredje punkt, som udvalget har ofret megen tid på at behandle, har drejet sig om den af ministeren foreslåede og nu også af udvalget tiltrådte fremgangsmåde, at den centrale ankeinstans oprettes før de regionale ankenævne. Diskussionen er afsluttet, og jeg er tilfreds med resultatet. Ved første behandling tog jeg dette spørgsmål frem, fordi jeg ønskede sikkerhed for, at vi ikke ved at oprette den centrale instans kunne komme i den situation, at den blev dimensioneret forkert, fordi sagsantallet måske ville

[Nathalie Lind.]

blive mindre, hvis en del sager alene skulle kunne ankes til amtsorganerne. Vi har fået oplysninger frem nu, der viser, at der tal-mæssigt ikke vil ske større forskydninger ved, at den nuværende ankeinstans, amt-manden, bliver afløst af et regionalt ankeor-gan, og vi har også fået oplysninger om, at ankeordningen efter den kommende bi-standslov næppe vil afvige væsentligt fra den nuværende. Derfor er mine betænkelig-heder på dette område blegnet, mens jeg endnu tydeligere ser fordelene ved, at det centrale organ inden decentraliseringen kan fastlægge en klar praksis, ikke mindst af pensionssagerne.

Jeg vil i denne forbindelse også fremhæve, at det for mig er vigtigt, at den kommende ankestyrelse i modsætning til de nuværende ankenævn i invalide- og ulykkesforsikrings-sager ubundet af parternes påstande skal kunne træffe en hvilken som helst afgørelse, som man finder materielt rigtig. Men i denne forbindelse rejser der sig naturligt to spørgsmål. For det første: hvornår kommer ministeren med forslag om oprettelse af amtslige ankenævn? Jeg formoder, at det må være forslag om ændringer af den sociale styrelseslov, der jo ikke omhandler oprettel-sen af amtslige ankenævn. For det andet: kan ministeren oplyse noget om, hvilke over-vejelser man gør sig med hensyn til deres sammensætning? Og for det tredje, og det er vel et endnu vanskeligere spørgsmål at svare på, men jeg mener, det er et væsent-ligt spørgsmål: hvordan vil ministeren sikre, at ankestyrelsen virkelig bliver praksisdan-nende? Det, jeg tænker på her, er spørgsmå-let: hvem skal kunne anke afgørelserne fra de regionale ankenævn?

Vi har under udvalgsarbejdet fået bekræf-tet, at kommunerne skal have adgang til at anke. I besvarelsen af et spørgsmål herom har ministeren udtalt, at det er ankestyrel-sens opgave at finde frem til de materielt rigtige afgørelser, men at dette forudsætter, at der ikke accepteres afgørelser, der får til konsekvens, at der skabes ulighed og uens-artet praksis fra amt til amt. Jeg tror netop, dette sidste er vigtigt.

Det er klart, at offentliggørelsen af anke-styrelsens kendelser, således som det er fo-reskrevet i lovforslaget, er et vigtigt middel i denne forbindelse.

Når jeg tager dette frem, ligger der måske også heri et svar på nogle af hr. Hjortnæs' synspunkter, som han fremførte her i dag. Jeg er altså ikke enig i, at ankestyrelsen ikke bør være præcedensskabende. Jeg vil også gerne sige til hr. Hjortnæs, at i det al-lersidste svar, vi har fået fra ministeriet, så sent som den 7. december, nemlig et svar på en henvendelse fra Amtsrådsforeningen, giver ministeriet udtryk for, at der i den øverste ankeinstans indarbejdes en praksis, der vil have betydning for de underordnede ankeorganers afgørelse.

Men offentliggørelse er ikke nok, og jeg tror ikke, at vi kommer uden om en nærmere diskussion af disse spørgsmål, når vi skal til at tale om de regionale ankenævn. Der er naturligvis flere veje at gå, og jeg skal blot her antyde, uden at lægge mig fast på noget, at en vej, man kunne gå, var at overveje en ankemulighed for et mindretal i det regio-nale ankenævn. Også spørgsmålet om byr-defordelingen må gå med ind i denne proble-matik. Jeg beder ikke om noget svar nu, men er foreløbig tilfreds med, at vi har en helt klar udtalelse fra ministeren om, at der ikke må skabes ulighed og uensartet praksis fra amt til amt. Dette vil for mig være udgangs-punktet i de kommende drøftelser om opret-telse af de regionale ankenævn.

Dermed nærmer vi os så et andet og sid-ste af de mange spørgsmål, vi har behandlet i udvalget, nemlig styringsproblemerne in-den for den sociale sektor. Vi kan i aviserne læse, at forhandlingerne mellem regeringen og kommuner og amtskommuner om byrde-fordelingen er ved at være afsluttet. Ministe-ren er nok ikke så meget i julestemning, at vi kan få lov at løсне snoren lidt i dag og se, hvad der skulle være i gavepakken. Vi må sikkert vente til efter nytår, når vi får bi-standslovsforslaget, før vi bliver bekendt med, hvad der er tiltænkt os på dette områ-de. Jeg skal heller ikke på nogen måde tage forskud på finanslovdebatten i morgen, men vil blot sige, at vi fortsat i socialudvalget vil interessere os for styringsproblemerne, og i denne problematik kommer vi heller ikke uden om spørgsmålet om, hvordan ankeordningen tilrettelægges.

Jeg skal til sidst blot sige, at vi i sidste uge her i folketinget behandlede et forslag, fremsat af det konservative folkeparti, om en almindelig forvaltningslov. Jeg forbe-

[Nathalie Lind.]

holdt mig da min stilling, idet jeg ikke ville binde mig til, om det var rigtigt at have en almindelig forvaltningslov, eller om man skulle gå den vej i de enkelte love at fastsætte bestemmelser, som gav borgerne den fornødne retssikkerhed. Her får vi nu en lov, som på de allervigtigste punkter, nemlig med hensyn til klagesager, opfylder de ønsker, man må have om, at forvaltningsafgørelser træffes på en måde, så borgerne føler deres retssikkerhed tilgodeset. Afgørelserne skal i fremtiden træffes af et uafhængigt organ. Kendelserne skal begrundes, de skal offentliggøres, og der er givet tilsagn om, hvad jeg også er meget tilfreds med, at borgerne får fornøden oplysning om deres ret til at anke.

Med disse ord kan jeg på venstres vegne anbefale, at man stemmer for lovforslagene.

Valbak: Da vi første gang behandlede denne sag her i salen, gav jeg på mit partis vegne tilsagn om at ville medvirke til, at vi får en central ankestyrelse, sådan som socialreformkommissionen har foreslået det i sin første betænkning. Men jeg gjorde samtidig opmærksom på, at vi ønskede en ordentlig drøftelse af en række detailemner, navnlig sådanne som har principiel karakter.

Jeg stillede først spørgsmål om lovens område. Hvorfor i alverden skulle arbejdsløshedsforsikringen ikke med, når vi skulle til at oprette en ankestyrelse med den begrundelse, at nu skulle vi være rationelle, nu skulle vi se at komme af med alle de forskellige små nævn, nu skulle vi have et centralt organ med et bredt kompetenceområde, så det blev muligt at anlægge en helhedsvurdering af en persons eller families samlede situation, nu skulle vi undgå, at en person samtidig havde flere ankesager om forskellige ydelser løbende ved sideordnede instanser? Disse begrundelser for en samlet styrelse er ikke rystet ud af mine ærmer, de er såmænd hentet fra betænkningen og fra ministerens egen formulering, ihvorvel man naturligvis ikke har tænkt på arbejdsløshedsforsikringen. Hvorfor er så ikke også arbejdsløshedsforsikringen taget med, når det nu engang er sådan, at adskillige af de sager, som igennem årene er anket inden for dette område, vitterligt gjorde helhedssyns-

punkter i afgørelsen nødvendige, hvis man da ville en rimelig løsning? Det var hr. Kurt Brauer, som i sin tale her i salen i foråret efterlyste logikken i at holde arbejdsløshedsforsikringens ankefunktioner ude. Han kunne ikke se den.

Hvilken slags logik kom der så ud af udvalgsarbejdet? Jo, i bilag 16 har ministeren givet en kommentar til en udtalelse af 1. november 1972 fra bl. a. ankenævnene for arbejdsløshedsforsikringen og for ulykkesforsikringen. I udtalelsen siges om begge kategorier af sager, at i det overvejende antal er det hverken ønskeligt eller nødvendigt at foretage helhedsvurdering. I ministerens kommentarer til ulykkesforsikringens område bestrides det ikke, at adskillige sager bør afgøres på grundlag af det enkelte påklagede forhold. Det afgørende må imidlertid være, fortsætter ministeren, at det ofte i disse sager også er nødvendigt med en helhedsvurdering, en helhedsløsning, ligesom det er vigtigt, at alle sager løses med blik for helhedsvurdering. Det forhold, at kun et mindretal af sagerne behøver helhedsvurdering, er uden betydning, slutter ministeren.

Så vidt ministeren, hvor det drejede sig om ulykkesforsikringen. Jeg er 100 pct. enig i den kommentar, vil jeg da også tilføje. Men nu arbejdsløshedsforsikringen, hvor præmisserne var helt de samme — hvilken kommentar får vi her? Det er lettest at citere den lakoniske bemærkning herom i bilag 16:

„Socialministeriet har ikke bemærkninger, for så vidt angår arbejdsløshedsforsikringen.“

Det skal indrømmes, at jeg efter første behandling her i salen havde en forventning om, at der kunne tilvejebringes et flertal for en henstilling til regeringen om at overføre ankefunktionerne fra arbejdsløshedsforsikringen til socialankestyrelsen. Jeg tog fejl, men jeg skal lade være at træde i hvorfor. Det kan hr. Kurt Brauer klare bedre end jeg.

På denne baggrund har vi tilsluttet os betænkningens ord om, at sagen hviler, til der i 1976 skal ske nybeskikkelse til ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen. Jeg lægger ikke skjul på, at vort motiv hertil er,

[Valbak.]

at sagen på den måde holdes åben. Vi kan ikke i det lange løb affinde os med, at et spørgsmål forbliver uløst, blot fordi der er tale om en hellig ko.

Under den tidligere behandling her i salen prøvede jeg at diskutere spørgsmålet om den mest hensigtsmæssige måde at udpege læge medlemmer på. I udvalget har vi gjort en hel del ud af fortsat at drøfte spørgsmålet. For mig står det efter drøftelserne sådan, at den fremgangsmåde, socialreformkommissionen foreslog, og som ministeren har valgt til udpeging af læge medlemmer, er principielt forkert, men i praksis anvendelig, hvad den principielt rigtige for resten ikke ser ud til at være. Vi har derfor accepteret lovforslaget som udgangspunkt, og opgaven har da været, sådan som jeg var inde på det ved første behandling, at undgå, at systemet udviklede sig til at være befolket med lægfolk, der i virkeligheden fjernede sig mere og mere fra at være et reelt lægt element, og i den forbindelse også at få set på nogle mindre rimelige, men utilsigtede virkninger, der kunne komme ud af de opstillede habilitetsregler.

Resultatet af drøftelserne i udvalget og med ministeren fremgår af ændringsforslaget til § 4 og de ledsagende bemærkninger til ændringsforslaget. Det vil muligvis vise sig, at ikke alle uden for denne sal kan stille sig tilfreds med det balancepunkt, der alt i alt er nået med ændringsforslaget. Jeg mener, det er et rimeligt grundlag at vedtage lovforslaget på. Vi får så se, om erfaringer i lovens første leveår vil tilsige os at justere yderligere på det punkt. Vi kan anbefale, at ændringsforslaget til § 4 vedtages.

I mit indlæg her i salen i marts kom jeg med nogle bemærkninger om vægtfordelingen imellem de faste og de beskikkede læge medlemmer ved sagernes afgørelser, og jeg satte dengang spørgsmålstegn ved, om det læge element nu var stærkt nok repræsenteret, og foreslog en drøftelse heraf i udvalget. Vi har drøftet dette spørgsmål på grundlag af et interessant indlæg i Juristen af lektor Carl Aude, som også en tidligere ordfører var inde på. Carl Aude foreslog en ordning, der ville betyde, at de fleste sager kunne afgøres under medvirken af ét fast og to beskikkede medlemmer. Der har imidlertid

ikke kunnet tilvejebringes stemning for at ændre på lovforslaget på dette punkt.

Et hovedpunkt i vore drøftelser har været spørgsmålet om tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det har fra første færd været vor principielle opfattelse, at man burde nå frem til størst mulig samstemthed med hensyn til planlægning og opbygning af det samlede ankesystem, sådan som også socialreformkommissionen forudsatte det. Derfor burde man vide mest muligt om det regionale systems opgaver, inden man gik til opbygning af den centrale anke. Et lodret sammenhængende system bør principielt planlægges fra grunden og opad.

Da vi første gang behandlede sagen, omtalte jeg, at vi end ikke kendte omridset af en kommende bistandslov på det tidspunkt og dens regler af betydning for opbygning af ankesystemet kvantitativt som i øvrigt. Vi kunne derfor, sagde jeg, ikke være indstillet på at medvirke til at gennemføre en central ankestyrelse fra 1. oktober 1972, som der dengang blev lagt op til. I udvalget er vi nu enedes om at pege på 1. juli 1973 som tidspunktet for styrelsens søsætning. Forskellen i tid imellem det regionale systems sandsynlige ikrafttrædelsestidspunkt og ankestyrelsens igangsætning er herefter ikke 1½ år, som der oprindeligt blev lagt op til, men ¾ år. Forskellen på de ¾ år er stadig noget i overkanten af, hvad jeg sagligt set helst havde set, så hvis det i den videre planlægning skulle vise sig, at man forsinkes i forhold til 1. juli, skal man ikke høre et ondt ord fra min side.

Når vi har accepteret 1. juli som et kompromis, er det navnlig på grund af to forhold, som så står tilbage. Det ene er, at nogle af begrundelserne for at få styrelsen op at stå nogen tid før bistandslovens ikrafttræden har vægt; man får bragt den centrale anke på plads, inden det bryder løs ude omkring. Det er et argument. Man får taget fat på den præcedensskabende virksomhed, vil jeg gerne tilføje. På den anden side vil de, der skal lægge ryg til ankestyrelsens oprettelse, have et bredere grundlag at planlægge og dimensionere på, når datoen er 1. juli og ikke et tidligere tidspunkt. I dag ved vi ikke engang, hvordan bistandslovforslaget og dets ankerregler kommer til at se ud. Til den tid har vi vidst det længe og har

[Valbak.]

formodentlig endda for længst vedtaget bi-standsloven.

Vi kan anbefale lovforslagenes videre gang igennem folketinget.

Kurt Brauer: Jeg føler, at der her er en sjælden lejlighed til at takke et medlem af den forrige regering, nemlig tidligere socialminister fru Nathalie Lind. Det er min opfattelse, at fru Nathalie Lind har æren af, at den debat, der er blevet ført om denne ankestyrelse, har kunnet føres med en sådan grundighed og med en sådan deltagelse af offentligheden, som tilfældet har været. Jeg føler også anledning til at takke den nuværende minister og hendes embedsmænd for den resolutthed, hvormed man har besvaret udvalgets mange, mange spørgsmål, og for den langmodighed, som ministeren på trods af sin fornemmelse af et tidspres har vist over for udvalget i det til tider studiekredsprægede arbejde, som har kendetegnet behandlingen af denne sag.

Hr. Valbak har næsten direkte opfordret mig til at kommentere en enkelt sag, som har været diskuteret i forbindelse med udvalgsbehandlingen og under første behandling af lovforslaget om ankestyrelsen.

Hr. Valbak gør med rette opmærksom på, at jeg også på mit partis vegne satte et spørgsmålstegn ved det berettigede i, at anke i arbejdsløshedsforsikringsager skulle undtages denne samlede centrale ankestyrelse. Det giver mig anledning til her at slå helt fast, at når jeg kunne sige det på det tidspunkt, var det, fordi socialistisk folkeparti bogstavelig talt i samme åndedrag opererede med et forslag til folketingsbeslutning om en samlet reform af arbejdsanvisningen og arbejdsløshedsforsikringen hertilands. Under forudsætning af, at de væsentlige principper i vort forslag til beslutning kunne nyde fremme, skulle det ikke genere mit parti, om man også sørgede for, at ankestyret for arbejdsløshedsforsikringen blev draget ind under den samlede ankestyrelse.

Men jeg må lige præcisere, at vi ser arbejdsløshedssituationen som en samlet situation, som vi erkender har meget snævre forbindelser til hele den socialpolitiske verden. Men sådan som den politiske konstellation er i Danmark i dag, kan man ikke forvente, at socialistisk folkeparti skal med-

virke i et almindeligt udsalg af de rettigheder og forpligtelser, som den nuværende arbejdsløshedsforsikring har. Derfor har socialistisk folkeparti kunnet medvirke til betænkningens udformning, præcis som den står.

En anden sag, som jeg havde fremme i forbindelse med første behandling af denne sag — eller rettere sagt: de to første behandlinger af denne sag — har været forbrugerens stilling over for dette system. Her må jeg gøre opmærksom på, at den allersidste passus i betænkningen er nøglen til, at socialistisk folkeparti helhjertet kan medvirke til gennemførelsen af lovforslaget, som det foreligger. Det er mit håb, at socialministeren ser sig i stand til enten i sin svartale eller i hvert tilfælde i praksis at redegøre for, hvorledes ministeren har tænkt sig, at den information, som står omtalt her i den allersidste passus i betænkningen, skal nå befolkningen, hvilket effektivt og præcist arbejde regeringen vil gøre for, at informationen om ankestyret skal nå den enkelte borger dér, hvor borgeren befinder sig. Det er smukt og ædelt af folketinget, at det har lavet en rational administration. Jeg tror, at denne administration også vil få socialpolitiske konsekvenser. Men man har ret til at betvivle, indtil andet er bevist, at det faktisk vil blive oplevet som en forbedring for den enkelte borger. Det er derfor mit håb, at ministeren i dag eller meget snart i praksis vil kunne bevise, at der er en vilje bag den sidste passus i betænkningen, hvor ministeren tilkendegiver sin interesse i at oplyse borgerne om ankenemlighederne i enhver sag.

Det bringer mig til at tale om et andet problem, som hr. Hjortnæs og andre ordførere har været inde på heroppefra, nemlig spørgsmålet om det kommende ankestystems præcedensskabende muligheder. Det er sandt, at jeg er blevet kritiseret i en artikel i Juristen. Men jeg er i og for sig taknemlig for den kritik, som her bliver rejst, fordi den har medført, at der er blevet sat en sag i fokus i forbindelse med behandlingen af hele denne ankestyrelsessag. Hvis der nemlig ikke var blevet peget på disse meget elementære ting, er jeg ikke sikker på, at betænkningens afsnit om styringsmuligheder inden for socialektoren var blevet omtalt så præcist, som tilfældet er i dag. Jeg mener

[Kurt Brauer.]

nemlig, at hvis man udelukker, at ankestyrelsens kendelser skal få præcedensskabende virkning, erkender man på forhånd, at vi så har oprettet en ny styrelse, et nyt socialpolitisk apparat her i Danmark, som er unddraget politisk styring. En af de ting, der skal kendetegne ankestyrelsen, er jo netop, at den skal være uafhængig af administrationen, og såfremt vi ikke kan være sikre på, at kendelserne vil få en vis præcedensskabende virkning, er den store fare for os, at vi har sluppet grebet i socialpolitikken, sluppet en mulighed for politisk at styre de skøn, som skal foretages ved den socialpolitiske behandling af landets borgere.

Her synes jeg vi står i en meget, meget dramatisk situation. Jeg husker, at budgetministeren har været umådelig optaget af dette under debatten om et konservativt forslag om standarder og normer for offentlige serviceydelser. Jeg ved, at dette tema, som her blot er antydet i vor betænkning om ankestyrelsen, vil blive gjort til genstand for en meget indgående behandling under den finanslovdebat, som vi står foran, og jeg finder det ganske rimeligt, at emnet også har fundet plads i den betænkning, vi her har afleveret.

Eftersom udvalgsarbejdet har været så grundigt, som det har været — ja, jeg føler mig fristet til at lede efter et ord, der dækker det modsatte af lovjaskeri, det er ikke lige for hånden, så jeg håber, man vil nøjes med denne karakteristik — eftersom udvalgsarbejdet har været så grundigt, kan jeg tillade mig at henvise til, som hr. Thustrup Hansen siger, den enige betænkning, som er afgivet, og jeg glæder mig meget til at se dette system i funktion.

Socialministeren (Eva Gredal): Jeg vil begynde med at rette en tak til udvalget for det store og grundige arbejde, der er udført i forbindelse med disse lovforslag, som allerede var genstand for behandling i forrige samling. Jeg vil også gerne takke for, at det ser ud til at lykkes for os at blive færdige med lovforslagene inden jul. Når jeg siger, at arbejdet har været grundigt, er det ikke mindst på baggrund af alle de spørgsmål, der under udvalgsarbejdet har været stillet til mig.

Ordførernes bemærkninger i dag giver

mig ikke anledning til mange kommentarer, idet de faldne udtalelser jo i høj grad har koncentreret sig om at kommentere udvalgsarbejdet.

Til hr. Thustrup Hansen vil jeg dog sige, at Lægeforeningens henvendelse er tilstillet justitsministeriet til brug for den omtalte arbejdsgruppe. Jeg er også bekendt med FTFs henvendelse, som er kommet nu. Men jeg vil dertil sige, at det jo ikke er fra interesseorganisationer, lægdommerne skal vælges, og jeg mener, at der i udvalget har været enighed om, at de grupper, der er opremset i lovforslaget, skulle være dækkende nok.

Til fru Nathalie Linds bemærkninger om enighed om sociale love vil jeg sige, at jeg kun er glad for, at alle partier er enige om denne sociale lovgivning, og jeg kan kun beklage, at det ikke sidste gang, vi havde debat her i tinget om en stor sociallovgivning, nemlig dagpengereformen, lykkedes at nå til enighed.

Hvorvidt revisionen af loven om offentlighed i forvaltningen skal til behandling først i 1975 eller ej, vil jeg overlade til justitsministeren at svare på.

Jeg forventer, at de amtslige ankenævn kommer til 1. april 1974, eller på samme tid som bistandsloven forventes at træde i kraft. Vi overvejer sammensætningen af disse amtslige ankenævn, og jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige noget om, hvorledes de kommer til at se ud.

Min julestemning er ikke af en sådan art, at jeg kan redegøre for byrdefordelingen. Sløret vil løftes i januar, når forslaget til lov om social bistand bliver fremsat.

Til hr. Valbak vil jeg sige, at jeg er glad for, at der i udvalget opnåedes enighed med hensyn til anke vedrørende arbejdsløshedsforsikringen. Jeg skal heller ikke undlade at takke hr. Valbak for hans udtalelse om, at bistandsloven for længst er vedtaget 1. juli 1973. Det ser jeg hen til med stor fortrøstning.

Hvad angår hr. Kurt Brauers udtalelser om information vedrørende lovgivningen, håber jeg, det snarest vil vise sig, hvordan vi i praksis laver denne information. Vi vil bl. a. gennem dagspresse, tv og radio orientere om de ankemuligheder, befolkningen har.

Til sidst vil jeg gerne understrege, at vi

[Socialministeren.]

her står over for en vigtig lovgivning, som er en udløber af socialreformkommissionens arbejde, en lovgivning, der er med til at forenkle og effektivisere ankemulighederne, således at brugerne, befolkningen, får betydelig lettere ved at kende rettighederne.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Fru Nathalie Lind har stillet det spørgsmål, om revisionen af loven om offentlighed i forvaltningen, der efter ordlyden skal finde sted i samlingen 1974-75, ikke kan fremskyndes. Jeg forstår, at fru Nathalie Linds interesse heri især er begrundet i ønsket om i højere grad, end det nu er tilfældet, at unddrage lægeattester fra partsoffentligheden.

Jeg må begynde med at bekende, at den arbejdsgruppe, som jeg allerede i foråret bebudede nedsat til revision af loven, endnu ikke er nedsat. Det skyldes i første række, at vi har afventet betænkningen fra grundlæggelsesudvalget. Den er kommet for nogle uger siden, og arbejdsgruppen vil nu blive nedsat.

Revisionen vil næppe kunne fremskyndes, idet et meget stort materiale skal gennemarbejdes og mange instanser høres. Måske kan det være en trøst, at lægeerklæringer i visse tilfælde kan unddrages partsoffentlighed. De er normalt kun genstand for offentlighed, når de kommer uden for det hospital, hvorfra de er afgivet. Men det er et problem, som vi naturligvis kan se på.

Jeg vil være bekymret ved at skulle til at gå i gang med en begrænset revision af loven.

Nathalie Lind: Jeg beklager sådan set, at ministeren mener, at en begrænset revision er udelukket. Jeg er naturligvis helt opmærksom på, at kun når man kommer uden for sygehusene er selve sygehusjournalen undergivet partsoffentlighed. Men det er jo netop den problematik, der foreligger i dette tilfælde. Her er et organ, nemlig ankestyrelsen, i visse tilfælde nødt til at have selve lægejournalen til gennemsyn. Jeg ved, at også den partsindsigt kan begrænses, hvis man mener, at det vil være til skade for parten selv. Men her kommer den lægelige vurdering ind, at det måske netop i høj grad er

til skade for en part at få at vide, at de oplysninger, der står i denne journal, ikke kan videregives. Det er det hensyn, der for mig er så afgørende.

Hvis ministeren ikke mener, at det er muligt, må vi jo acceptere det. Men jeg beklager det, hvis det skulle være helt udelukket.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg tror ikke, jeg sagde, at en begrænset revision ikke er mulig. Så stærkt tør jeg ikke udtale mig. Men jeg synes i hvert fald, at vi skal afvente de forhandlinger, man kommer til, når man drøfter det i udvalget under den fortsatte udvalgsbehandling, hvis en sådan skal finde sted. Hvis vi hører fra dette udvalg, at der er et almindeligt bredt ønske fra folketinget om, at der på dette punkt foretages en øjeblikkelig, meget begrænset ændring af loven på trods af de betænkeligheder, som — det er jeg helt sikker på at fru Nathalie Lind er enig med mig i — knytter sig til en sådan form for revision, synes jeg, vi skal tage det op til overvejelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om den sociale ankestyreelse.

§§ 1-3, ændringsforslaget, § 4, således ændret, og §§ 5-13

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Ophævelse af ankenævnet for invalideforsikringsretten og ændret klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af ulykkesforsikringsrådet og ændret klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadedkomne værnepligtige m. fl. (Klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om tillæg til og ændring i lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændrede administrative regler, herunder klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om revalidering. (Klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede. (Ophævelse af åndssvageforsorgens centralnævn og ændret klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg og ændret klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændret klageadgang).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af adoptionsloven. (Ophævelse af landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m. v. (Klageregler vedrørende afgiftsgodtgørelse til invaliderede).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om erstatning for vaccinationsskader. (Klageadgang m. m.).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om etablering af en fælles strukturpolitik for fiskerisektoren og om den fælles markedsordning for fiskerivarer m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 87) findes i tidenden sp. 1331, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 445).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

§ 1, ændringsforslag nr. 1, § 2, således ændret, §§ 3-7, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 8, § 8 i den ændrede affattelse, § 9 og ændringsforslag nr. 3 om indsættelse af en ny paragraf
vedtoges uden afstemning.